

Sygn. akt II CSK 835/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku P. Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.
przy uczestnictwie W. M. i Skarbu Państwa - Starosty
Powiatu R.

o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 czerwca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania W. M.
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 12 maja 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i oddala
wniosek wnioskodawcy o zasądzenie kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni P. S.A. w L. wniosła o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowych na nieruchomościach uczestnika W.M. Nabycie służebności w tej drodze miało nastąpić na rzecz Skarbu Państwa albo Z. S.A w Ł., w zależności od wskazanej we wniosku daty, z która wnioskodawczyni łączyła upływ terminu zasiedzenia. Sąd Rejonowy w R. postanowieniem z dnia 22 czerwca 2015 r. stwierdził nabycie przez zasiedzenie żądanych służebności na wszystkich nieruchomościach, poza działkami o numerach 306, 1052, 24/3, 77, 78 (w zakresie linii SN wybudowanej w 1957 r.) i 33/2, ponieważ stwierdził, że stanowiły one przez długi czas własność Skarbu Państwa i termin zasiedzenia na nieruchomości

uczestnika w tym wypadku jeszcze nie upłynął. Sąd Okręgowy w P. rozpoznał sprawę na skutek apelacji obojga uczestników i postanowieniem z dnia 12 maja 2016 r. zmienił zaskarżone postanowienie w punkcie szóstym (oddalającym wniosek) stwierdzając, że P. S.A. w Ł. nabyła z dniem 6 grudnia 2010 r. przez zasiedzenie służebność gruntową polegającą na prawie korzystania z trwałych i widocznych urządzeń energetycznych linii elektroenergetycznych na działkach numer 24/3, 86/1, 77 i 78, 306, 34/2. W pozostałym zakresie oddalił obie apelacje i orzekł o kosztach postępowania. Podstawą rozstrzygnięcia był przyjęty przez Sąd Okręgowy pogląd o istnieniu podstaw do liczenia biegu terminu zasiedzenia w dobrej wierze służebności na tych nieruchomościach najpóźniej od 5 grudnia 1990 r., poza działką nr 306, co do której skutek zasiedzenia Sąd wskazał na dzień 24 kwietnia 2004 r.

W skardze kasacyjnej, skierowanej przeciwko części postanowienia uwzględniającej apelację wnioskodawcy i opartej na podstawie naruszenia prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) uczestnik zarzucił niewłaściwe zastosowanie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U. Nr 79, poz. 464 – dalej „ustawa nowelizująca”) w zw. z art. 172 § 1 k.c., art. 7 k.c. w zw. z art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 292 k.c., art. 176 § 1 k.c. w zw. z art. 348 k.c. i art. 350 k.c. Skarżący domagał się uchylenia postanowienia w zaskarżonej części i oddalenia apelacji wnioskodawcy, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia w części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w tym zakresie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy

przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi wystąpieniem przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Zdaniem skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, które ujął w formie pytania: „czy decyzja wydana na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości wobec nieruchomości do której przyłączone są wszystkie linie energetyczne powoduje objęcie w posiadanie urządzeń przesyłowych znajdujących się na połączonych innych nieruchomościach, w dobrej wierze?”.

Powołanie przesłanki objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymagało przedstawienia dostrzeżonego zagadnienia prawnego z powołaniem konkretnych przepisów prawa, wykazania, że jest istotne, nowe, poważne i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia sprawy skarżącego, ale także innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. niepubl.; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, niepubl.).

Przedstawione przez skarżącego pytanie pozbawione jest cech zezwalających na uznanie, że zawiera zagadnienie prawne istotne, nowe i mające abstrakcyjny charakter, w przyjętym rozumieniu. Skarżący nie przedstawił żadnych argumentów przemawiających za koniecznością podjęcia tej problematyki przez Sąd Najwyższy. Brak także podstaw do przyjęcia, że to zagadnienie jest przedmiotem rozbieżności w orzecznictwie sądów. Wykładnia art. 2 ust. 2 ustawy z 1990 r. nowelizującej, polegająca na przyjęciu, że w wyniku nabycia przez osoby prawne własności m.in. urządzeń znajdujących się na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy, z mocy art. 2 ust. 1 tej ustawy oddanych *ex lege* w użytkowanie wieczyste tych osób, przedmiotem własności stają się sieci w całym kompleksie przyłączonym i obsługiwanym przez przedsiębiorstwo uwłaszczonej osoby prawnej, także te fragmenty sieci, które przebiegają przez inne nieruchomości, niepoddane działaniu art. 2 ust. 1 i 2 ustawy

nowelizującej, a w konsekwencji następuje przejęcie posiadania odpowiadającego służebności przesyłu na nieruchomościach, przez linie te biegną - nie budzi zastrzeżeń, skoro uwzględnia przynależność sieci do przedsiębiorstwa i odnosi się jedynie do przejęcia posiadania już wykonywanego przez Skarb Państwa, a nie do pierwotnego objęcia w posiadanie służebne nieruchomości, przez które przebiega sieć. Wad lub niekonsekwencji takiego kierunku wykładni skarżący nie próbował nawet wskazać.

Natomiast przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie została wypełniona treścią, co uniemożliwia ocenę jej zasadności.

Podstawy przedsądu wskazane przez skarżącego nie uzasadniają więc przyjęcia jego skargi do rozpoznania. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby zachodziły inne przesłanki do podjęcia takiej decyzji, przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej uczestnika do rozpatrzenia.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 520 § 1 w zw. z art. 398²¹, art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c.